

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА "ЮРИЙ ГАГАРИН"

ул. "Свобода" № 31
гр. Петрич

тел.: 0882 655 776
e-mail: info-102009@edu.mon.bg

www.pgmet1.com

УТВЪРЖДАВАМ,

Директор:

(Таня Иванова)

*ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ - завършено основно образование
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ - 5 години
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ - дневна
ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА - клас
ИЗХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО РАВНИЩЕ -
завършен XII клас
НИВО ПО НАЦИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА (НКР) – 4
РАМКОВА ПРОГРАМА В - ВАРИАНТ В6*

УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН

ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ С ПРИДОБИВАНЕ НА
ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
БЕЗ ИНТЕНЗИВНО И БЕЗ РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

за IX^в клас
за учебната 2023/2024 година

СПЕЦИАЛНОСТ: код 8400701 „Експлоатация на автомобилния транспорт”

ПРОФЕСИЯ: код 840070 „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт”

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: код 840 „Транспортни услуги“

Училищният учебен план е разработен с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба №4 / 30.11.2015 г. за учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/8.09.2023 г., съгласуван е с Обществения съвет към училището – протокол № 8/8.09.2023 г., Утвърден е със заповед на директора №: 1809-66/108.09.2023.....

Петрич, 2023 г.

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС - утвърден със Заповед № РД 09-2047/28.08.2023 г. на министъра на образованието и науката за учебната 2023/2024 година.

II. УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ, СЕДМИЧЕН И ГОДИШЕН БРОЙ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ

Видове подготовка, учебни предмети	I гимназиален етап	
	IX клас	
Учебни седмици	36	
Раздел А – задължителни учебни часове		
I. Общобразователна подготовка		
<i>Учебни предмети</i>	<i>Седмичен брой учебни часове</i>	<i>Годишен брой учебни часове</i>
Български език и литература	3	108
Чужд език – Английски език	2	72
Втори чужд език – Френски език	2	72
Математика	3	108
Информационни технологии	1	36
История и цивилизации	2	72
География и икономика	1	36
Философия	1	36
Биология и здравно образование	1	36
Физика и астрономия	1	36
Химия и опазване на околната среда	1,5	54
Музика	0,5	18
Изобразително изкуство	0,5	18
Физическо възпитание и спорт	2	72
II. Обща професионална подготовка		
Здравословни и безопасни условия на труд	0,5	18
Общо за раздел А	22	792
Раздел Б – избираеми учебни часове		
III. Отраслова професионална подготовка		
Теория на професията		
Материалознание	1	36
IV. Специфична професионална подготовка		
Теория на професията		
Бизнескомуникации	1	36
V. Разширена професионална подготовка		
Теория на професията		
Основи на правото	1	36
Експлоатация на различните видове транспортна техника	2	72
Практика на професията		
Учебна практика Обработка, складиране, съхранение и транспортиране на товарите	3	108
Учебна практика Работа с компютър в предприятието	2	72
VI. Разширена подготовка		
Общо за раздел Б	10	360
Общо за раздел А + раздел Б	32	1152
Раздел В – факултативни учебни часове		
VII. Допълнителна подготовка	4	144
Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	32	1152

III. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Учебният план е разработен на основание на чл. 94, на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за професионалното образование и обучение, чл. 14, чл. 16 и чл. 17 на Наредба № 4 от 2015 г. за учебния, рамкова програма В – вариант В6 и Държавния образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт“.
2. Всяка учебна седмица, освен часовете по физическо възпитание и спорт – ООП, се включва и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности чрез следните видове спорт: Волейбол съгласно чл. 92, ал. 1 от ЗПУО, чл.14, ал. 3, т. 7 и ал. 5 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план, Заповед № РД09-1111/15.08.2016 г. на министъра на образованието и науката за организиране и провеждане на спортни дейности.
3. Всяка учебна седмица включва и по един час *час на класа* съгласно чл. 92, ал. 2 от ЗПУО, чл. 14, ал. 6 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план.
4. Изучаваният първи чужд език продължава в XI и XII клас като чужд език по професията.
5. Изучаваният втори чужд език е френски език.
6. Учебните часове по Химия и опазване на околната среда ще се изучават по 2 часа седмично първи учебен срок и по 1 час седмично втори учебен срок.
7. Учебните часове по Изобразително изкуство ще се изучават по 1 час седмично втори учебен срок.
8. Учебните часове по Музика ще се изучават по 1 час седмично първи учебен срок.
9. Учебните часове по Здравословни и безопасни условия на труд ще се изучават по 1 час седмично втори учебен срок.
10. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети/модули, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка в съответствие с интересите и индивидуалните възможности на учениците и с възможностите на училището в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията.
11. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се използват за усвояване на резултати от ученето от ДОС за придобиване на квалификация по професия с по-ниска степен на професионална квалификация в съответствие с интересите на учениците и с възможностите на училището.
12. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети от общообразователната подготовка в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

13. Производствената практика се провежда по учебна програма и график, утвърдени от директора на училището в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ. Учебната програма и графикът се съгласуват с ръководителя на стопанската организация (предприятие), в която се провежда практическото обучение.
14. Факултативните учебни часове, предоставени за допълнителна подготовка, може да се използват за изучаване на учебни предмети, модули и/или дейности, които училището може да предложи и отговарящи на интересите на учениците.

ул. “Свобода” № 31
гр. Петрич

тел.: 0882 655 776
e-mail: info-102009@edu.mon.bg

www.pgmet1.com

Утвърдил:

Таня Иванова
Директор на
ПГМЕТ “Юрий Гагарин”

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена професионална подготовка

по

ОСНОВИ НА ПРАВОТО
(теория)

за IX клас

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: КОД 840 „Транспортни услуги“

ПРОФЕСИЯ: КОД 840070 „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт“

СПЕЦИАЛНОСТ: КОД 8400701 „Експлоатация на автомобилния транспорт“

Учебната програма е разработена с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба № 4/ 30.11.2015 г. за учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/ 08.09.2023 г, съгласуван е с общественния съвет към училището – протокол № 8/ 08.09.2023 г, Утвърден е със Заповед на директора № РД 09-661/08.09.2023г.

Петрич , 2023

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА И ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната програма по “**Основи на право**” е предвидена за професията “Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт”, специалности “ Експлоатация на автомобилния транспорт” от професионално направление Транспортни услуги.

Главната цел на учебната програма е учениците да получат базови знания в областта на основи на правото. Учебното съдържание е насочено и към формиране у младото поколение на правна култура като граждани на демократична държава и като специалисти, в областта, в която работят. Обучението по право цели учениците да:

- получат теоретични знания за основни понятия и категории на правото;
- придобият практически умения в областта на самостоятелно търсене на нормативни актове, чрез използване на съвременните информационни и комуникационни технологии;
- формират поведение насочено към спазване на правните норми и стремеж за непрекъснато усъвършенстване в контекста на учене през целия живот.

Представените в програмата теми са ограничени, тъй като целта е учениците да получат общи познания и отправна точка на познавателния процес на обучение и най-вече на самообучение.

Препоръчва се системно следене на промените в нормативните актове и използване на съвременни активни форми на преподаване и учене, като метод на казуса, сценария, дискусията и др. Предвидените часове за упражнения освен затвърждаване на знанията целят и развиване на умения за самостоятелна работа с нормативни актове.

Забележки:

1. Разпределението на часовете по раздели е примерно. На учителите се предоставя правото да преценят колко часове да отделят за отделните раздели в зависимост от качеството и темпа на усвояване на материала от учениците.
2. Поради текущото осъвременяване на нормативната база, включването на нови въпроси или отпадането на включени в настоящата програма, да става по преценка на учителите.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

IX клас

I срок 18 седмици	x 1 часа = 18 часа
II срок 13 седмици	x 1 часа = 18 часа
	Всичко: 36 часа

В това число:

За нови знания	27 часа
За упражнения и обобщение	9 час

III. ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

№ ПО РЕД	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	ВСИЧКО ЧАСОВЕ	НОВИ ЗНАНИЯ	УПР. ОБОБЩ.
1	2	3	4	5
	РАЗДЕЛ I: Обща теория на правото	10	8	2
Тема 1	Същност, система и източници на правото.	1	1	
Тема 2	Субекти на правото.	1	1	
Тема 3	Правни норми.	1	1	
Тема 4	Юридически факти.	1	1	
Тема 5	Правни отношения.	1	1	
Тема 6	Правно регулиране на обществените отношения.	2	1	1
Тема 7	Юридически актове.	1	1	
Тема 8	Юридическа отговорност.	2	1	1
	РАЗДЕЛ II: Гражданско и вещно право	12	9	3
Тема 9	Гражданско право – обща характеристика.	1	1	
Тема 10	Представително правоотношение.	2	1	1
Тема 11	Вещи. Видове.	1	1	
Тема 12	Право на собственост.	1	1	
Тема 13	Погасителна давност. Преклузивни срокове.	1	1	
Тема 14	Договори – същност, сключване, изпълнение, неизпълнение.	2	1	1
Тема 15	Недействителност на договорите.	1	1	
Тема 16	Обезпечаване на изпълнението.	1	1	
Тема 17	Отделни видове облигационни отношения /граждански договори/.	2	1	1
	РАЗДЕЛ III: Право на интелектуална собственост	5	4	1
Тема 18	Тема 1. Понятие, обща характеристика и източници на авторското право.	1	1	
Тема 19	Съдържание на авторското право.	1	1	
Тема 20	Патентно право - обща характеристика.	1	1	
Тема 21	Обекти на патентното право.	2	1	1
	РАЗДЕЛ IV: Наказателно право	7	5	2
Тема 22	Наказателно право – обща характеристика.	1	1	
Тема 23	Общи институти на наказателното право – престъпление.	1	1	
Тема 24	Наказателна отговорност.	2	1	1
Тема 25	Общи институти на наказателното право – наказание.	1	1	
Тема 26	Отделни видове престъпления.	2	1	1
	РАЗДЕЛ V: Право на Европейския съюз	2	1	1
Тема 27	Актуални теми – по избор.	2	1	1
	ВСИЧКО:	36	27	9

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ I: ОБЩА ТЕОРИЯ НА ПРАВОТО

Тема 1. Същност, система и източници на правото.

- 1.1. Система на правото. Същност и източници на правото.
- 1.2. Източници на правото на ЕС и принципи на прилагането му.
- 1.3. Публично и частно право.
- 1.4. Правни отрасли.
- 1.5. Методи на правно регулиране.

Тема 2. Субекти на правото.

- 2.1. Понятие за субект на правото.
- 2.2. Видове правни субекти. Физически лица. Правна индивидуализация на физическите лица.
- 2.3. Правосубектност – правоспособност, дееспособност и деликтоспособност.
- 2.4. Юридически лица – същност, видове, образуване. Правосубектност на юридическите лица. Правна индивидуализация на юридическите лица.

Тема 3. Правни норми.

- 3.1. Същност на правните норми.
- 3.2. Логическа структура на правната норма.
- 3.3. Видове правни норми.

Тема 4. Юридически факти.

- 4.1. Понятие.
- 4.2. Видове юридически факти.
- 4.3. Фактически състав. Презумпция и фикция.

Тема 5. Правни отношения.

- 5.1. Понятие и обща характеристика.
- 5.2. Структура на правното отношение.
- 5.3. Понятие за субективно право и правно задължение и видове субективни права. Защита на субективните юридически права.

Тема 6. Правно регулиране на обществените отношения.

- 6.1. Правотворчество.
- 6.2. Тълкуване в правото – понятие, видове, начини.
- 6.3. Правоприлагане.

Тема 7. Юридически актове.

- 7.1. Понятие и видове юридически актове.
- 7.2. Форма. Юридическа сила и ранг.
- 7.3. Действие на юридическите актове – във времето, в пространството и по отношение на лицата.

Тема 8. Юридическа отговорност.

- 8.1. Понятие и обща характеристика.
- 8.2. Основания за юридическа отговорност – правонарушение, вина, форми на вината.
- 8.3. Функции на юридическата отговорност.
- 8.4. Видове юридическа отговорност.

РАЗДЕЛ II: ГРАЖДАНСКО И ВЕЩНО ПРАВО

Тема 9. Гражданско право – обща характеристика.

- 9.1. Предмет, система и източници на гражданското право.
- 9.2. Гражданско правоотношение – същност, структура, предпоставки за възникване.

Тема 10. Представително правоотношение.

10.1. Същност.

10.2. Упълномощаване – понятие, страни, форма, прекратяване. Преупълномощаване.

Тема 11. Вещи. Видове.

11.1. Същност и видове вещи.

Тема 12. Право на собственост.

12.1. Право на собственост.

12.2. Съсобственост.

12.3. Ограничени вещни права – право на строеж, право на ползване.

12.4. Придобиване и защита на правото на собственост и на други вещни права.

12.5. Вписвания.

Тема 13. Погасителна давност. Преклузивни срокове.

13.1. Понятие. Видове давностни срокове. Начало, спиране и прекъсване на давността.

13.2. Преклузивни срокове.

Тема 14. Договори – същност, сключване, изпълнение, неизпълнение.

14.1. Същност на договора. Видове договори.

14.2. Сключване на договора. Изпълнение. Неизпълнение. Неустойка.

Тема 15. Недействителност на договорите.

15.1. Същност.

15.2. Видове недействителност.

Тема 16. Обезпечаване на изпълнението.

16.1. Същност и правна уредба.

16.2. Обезпечаване на изпълнението.

Тема 17. Отделни видове облигационни отношения /граждански договори/.

17.1. Договор за продажба.

17.2. Договор за изработка./Договор за поръчка.

17.3. Договор за наем.

17.4. Други договори.

РАЗДЕЛ III: Право на интелектуална собственост.

Тема 18. Понятие, обща характеристика и източници на авторското право.

18.1. Същност на авторското право. Правна уредба.

18.2. Обекти на авторското право.

18.3. Субекти на авторското право.

Тема 19. Съдържание на авторското право.

19.1. Съдържание на авторското право.

19.2. Права, сродни на авторското право.

19.3. Защита.

Тема 20. Патентно право - обща характеристика.

20.1. Обща характеристика на патентното право.

20.2. Източници.

20.3. Субекти на патентното право.

Тема 21. Обекти на патентното право.

21.1. Изобретения, полезни модели.

21.2. Промислени образци и търговски марки.

21.3. Правна закрила.

РАЗДЕЛ IV: НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО

Тема 22. Наказателно право – обща характеристика.

- 22.1. Същност и източници на наказателното право.
- 22.2. Наказателно правни норми. Действие.

Тема 23. Общи институти на наказателното право – престъпление.

- 23.1. Престъпление – понятие.
- 23.2. Състав на престъплението.
- 23.3. Стадии в осъществяване на престъплението.
- 23.4. Съучастие в престъпление.

Тема 24. Наказателна отговорност.

- 24.1. Наказателно отговорни лица.
- 24.2. Особени правила за непълнолетните

Тема 25. Общи институти на наказателното право – наказание.

- 25.1. Понятие, цел и определяне на наказанието.
- 25.2. Видове наказания.

Тема 26. Отделни видове престъпления.

- 26.1. Престъпления против собствеността.
- 26.2. Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи.
- 26.3. Престъпления по служба. Подкуп.
- 26.4. Документни престъпления.

РАЗДЕЛ V: ПРАВО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Тема 27. Актуални теми – по избор.

(Европейско гражданство, Права на европейските граждани, Омбудсман и др. теми по избор, с оглед спецификата на професията.)

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението ученикът трябва да:

ЗНАЕ:

- същността, структурата, системата и значението на правото;
- действието на юридическите актове – във времето, в пространството и по отношение на лицата;
- що е субект на правото и на правоотношението;
- значението на понятията правосубектност, правоспособност, дееспособност и юридическа отговорност;
- вината и двете и основни форми;
- що е физическо и юридическо лице;
- правната уредба на гражданските сделки, ред за сключване, изпълнение и обезпечаване на изпълнението;
- представителното правоотношение;
- що е давност и преклузивни срокове;
- що е престъпление;
- кой носи наказателна отговорност;
- видовете престъпления по НК;
- що е наказание и видове наказания по НК;
- и др.

Утвърдил:

Таня Иванова
Директор на
ПГМЕТ “Юрий Гагарин”

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за *разширена* професионална подготовка

по

**ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ ТРАНСПОРТНА ТЕХНИКА
(теория)**

за IX клас

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: КОД 840 „Транспортни услуги“

ПРОФЕСИЯ: КОД 840070 „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт“

СПЕЦИАЛНОСТ: КОД 8400701 „Експлоатация на автомобилния транспорт“

Учебната програма е разработена с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба № 4/ 30.11.2015г. За учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/ 08.09.2023 г.,, съгласуван с обществения съвет към училището – Протокол № 8/ 08.09.2023г. Утвърден със Заповед на директора № РД *09-664/08.09.2023г*

Петрич , 2023

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА И ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната програма е предназначена за професията **Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт**, специалност **Експлоатация на автомобилния транспорт** от професионално направление **Транспортни услуги** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение, за която по учебния план се изучава учебният предмет **Експлоатация на различните видове транспортна техника**.

Учебното съдържание е структурирано в 3 взаимосвързани раздела, а във всеки раздел то е групирано в примерни теми. Учебните часове са определени по раздели, а учителят разпределя учебните часове за всяка тема.

В учебната програма е включено учебно съдържание, с овладяването на което се цели учениците да придобият комплексни знания за експлоатацията на различните видове транспортна техника. Структурата на учебната програма е подчинена на изискването в началото да се усвои тази част от учебната информация, която служи за база за изясняване на останалото учебно съдържание и придобиването на професионални компетенции. Учениците придобиват знания и умения за правилна организация, експлоатация и ремонт на различни видове транспортна техника, да осигуряват с документация транспортно-спедиторските операции.

Обучението по предмета се извършва във взаимосвързка с учебните предмети от културно-образователните области **Математика, Физика, Информационни технологии, Природни науки и екология** и с учебните предмети от отрасловата и специфичната подготовка по професията.

Обучението се провежда чрез теоретични уроци за нови знания. За активното участие на учениците учебният процес се организира чрез проблемно поставяне и изясняване на учебното съдържание и чрез ситуационен анализ. По някои от темите могат да се използват интерактивни методи на обучение с елементи от практическото обучение с цел изграждане на навици и умения за ориентирание в ситуация към даден момент.

Чрез обучението се цели и развиване на творческо мислене, инициативност, оценка и самооценка, организаторски и управленски умения и готовност за работа в екип, необходими за реализация в производствената сфера. Едновременно с усвояване на теоретичните знания у учениците се формират професионални компетенции и изграждат навици за логическо и техническо мислене, способност за самостоятелно ползване на каталози, справочна и фирмена литература.

Голямата по обем и разнообразна по съдържание информация изисква обучението да се провежда в специализиран учебен кабинет, оборудван с необходимите учебно-технически и дидактически материали – чертежи, схеми, фотоси, макети, механизми и системи от различни конструкции транспортна техника, справочна и фирмена техническа литература, нормативни документи и учебно-технически средства.

II. ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ ЗА УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

№ по ред	Код	Професия Специалност	Степен на професионална квалификация	Клас		Общ брой учебни часове
				IX клас		
				Брой учебни седмици		
				18	18	
				Седмичен брой на часовете		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	840070 8400701	Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт Експлоатация на автомобилния транспорт	трета	2	2	72

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	РАЗДЕЛ	БРОЙ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ
1.	I. Транспортна техника.	21
2.	II. Организационна дейност и експлоатация на различните видове транспорт.	35
3.	III. Безопасна експлоатация на транспортна техника.	16
	Общо	72

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИ И ТЕМИ

РАЗДЕЛ I. ТРАНСПОРТНА ТЕХНИКА

Тема 1. Обща характеристика на експлоатацията на транспортната техника.

Основни определения, функция и цел на транспортната техника. Социално-психологически и икономически аспекти в развитието на транспортната техника. Историческо развитие на транспорта.

Тема 2. Производителност и ефективност на транспортната техника.

Същност. Анализ на влиянието на транспортните, пътните и организационно-техническите условия върху производителността и ефективността на транспорта. Анализ на влиянието на механизацията на товароразтоварните работи върху производителността и ефективността.

Тема 3. Организация на движението на транспортната техника.

Същност. Видове маршрути .Товаропотоци .Нормативни документи за извършване на

превози. Транспортната техника, като основно средство за производство на куриерската фирма.

Тема 4. Методи за поддържане техническото състояние на транспортната техника.

Изменение на техническото състояние при експлоатацията на транспортната техника. Основни фактори, влияещи върху изменението на техническото състояние. Същност на организацията на сервизната дейност при различни видове транспорт. Пристанищни ремонтни бази, автосервизи, жп ремонтни депа, авиоремонтни заводи.

РАЗДЕЛ II. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ ТРАНСПОРТ

Тема 1. Експлоатация на транспортни средства във водния транспорт.

Основни технически средства във водния транспорт. Характеристика на транспортните средства. Организация и ремонт на транспортните средства. Корабна агентура. Ремонтни пристанищни бази. Универсални пристанищни терминали. Основни документи и организация на транспортно-спедиторски операции при превоз на товари. Технология и експлоатация на транспортните средства във водния транспорт. Съвременен развитие на водния транспорт.

Тема 2. Експлоатация на автотранспортната техника.

Основни технически средства в автомобилния транспорт. Характеристика на транспортните средства. Организация и ремонт на транспортните средства. Автосервизна дейност. Основни документи и организация на транспортно-спедиторски операции при превоз на товари. Организация на автотранспортните фирми. Координация на движението. Спедиция във вътрешно и международно отношение. Технология и експлоатация на автотранспортните средства. Съвременен развитие на автомобилният транспорт.

Тема 3. Експлоатация на транспортни средства в железопътния транспорт.

Основни технически средства в железопътния транспорт. Характеристика на транспортните средства. Организация и ремонт на транспортните средства. ЖП Гари и съоръжения, главни и второстепенни жп линии. Търговско експедиционни операции и транспортни коридори. ЖП ремонтни депа. Организация на диспечерските фирми. Основни документи и организация на транспортно-спедиторски операции при превоз на товари. Технология и експлоатация на жп транспортни средства. Съвременен развитие на жп транспортните средства.

Тема 4. Единен технологичен процес във водния транспорт.

Технико-експлоатационни характеристики на различните видове транспорт. Експлоатация на жп транспорта в пристанището. Експлоатация на автотранспорта в пристанището. Възлови договори. Съгласуваност на видовете транспорт. Видове водни превози, товаропотоци.

Тема 5. Експлоатация на транспортни средства във въздушния транспорт.

Основни технически средства във въздушния транспорт. Характеристика на транспортни средства. Организация и ремонт на транспортните средства. Ремонтни заводи. Товарни терминали на летищата. Въздушно транспортни коридори. Основни документи и организация на транспортно-спедиторски операции при превоз на товари. Технология и експлоатация на въздушни транспортни средства. Съвременен развитие на въздушния транспорт.

РАЗДЕЛ III. БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ТРАНСПОРТНА ТЕХНИКА

Тема 1. Нормативна осигуреност за безопасна експлоатация на транспортна техника.

Нормативни документи. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатация на транспортната техника. Стандарти, техническа и технологична документация. Тарифи, предписания и графици, и др. Използване и значение.

Тема 2. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатация на транспортна техника.

Права, задължения и отговорности на транспортните работници и ръководители. Работно и специално облекло. Инструктажи. Пожарна и аварийна безопасност. Държавни нормативни документи за експлоатация на транспортната техника.

Тема 3. Опазване на околната среда при експлоатация на транспортната техника.

Основни замърсители. Отговорност на работниците за опазване и възстановяване на околната среда при експлоатация на транспортната техника. Нормативна и законова база.

Тема 4. Усъвършенствани системи за сигурност, управление и комфорт на транспортна техника.

Предимства. Видове. Предназначение, общо устройство, принцип на действие и конструктивни особености на усъвършенстваните системи за сигурност, управление и комфорт на транспортна техника. Системи за активна и пасивна безопасност на транспортната техника.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва

да знаят:

- основни технически средства в различните видове транспорт;
- характеристиките на транспортната техника;
- методите за експлоатация и ремонт на различни видове транспортна техника;
- основни документи при превоз на товари;
- организация на транспортно-спедиторски операции при превоз на товари;
- единен технологичен процес;
- изисквания за безопасна експлоатация на транспортната техника;

да могат да:

- подбират подходяща технология при експлоатацията на различни видове транспортна техника;
- следят за изправността и правилното функциониране на техниката за куриерска, логистична и транспортна дейност;
- спазват инструкциите за безопасност при експлоатация на различни видове транспортна техника;
- спазват правилата по опазване на околната среда;
- пренасят и прилагат знания в нови ситуации;
- ползват самостоятелно каталози, справочна и фирмена литература.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Росица Колева Андреева, ПГРКК – Русе
2. инж. Румен Димитров Станев, ПГРКК – Русе

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Лазарова, Д. Експлоатация на морския флот и пристанищата. Техника. 1998.
2. Аносов, А. и кол. Управление и техническа експлоатация на кораба. Техника. 2006.
3. Ананиев, В. Управление на транспортни системи. УНСС. 2004.
4. Спасов, В. Инженерна логистика. Техника. 2012.
5. Враджалиев, Н. Организация на експлоатацията на транспорта. София. Техника. 1985
6. Пенков, Ив. Автомобилни превози и транспортни средства. Сиела. София. 1999
7. Барбов, Т. Управление и експлоатация на транспортната техника. 1985
8. Симеонов, Д. Взаимодействие на видовете транспорт. Русе, ВТУ А. Кънчев, 2001
9. Каталози и наръчници за устройство и експлоатация на различни видове транспортна техника.

Утвърдил:
Таня Иванова
Директор на
ПГМЕТ “Юрий Гагарин”

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за *разширена* професионална подготовка

по

**ОБРАБОТКА, СКЛАДИРАНЕ, СЪХРАНЕНИЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА
ТОВАРИТЕ**

(учебна практика)

за IX клас

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: КОД 840 „Транспортни услуги“

ПРОФЕСИЯ: КОД 840070 „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт“

СПЕЦИАЛНОСТ: КОД 8400701 „Експлоатация на автомобилния транспорт“

Учебната програма е разработена с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба № 4/ 30.11.2015 г. за учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/ 08.09.2023 г, съгласуван е с общественения съвет към училището – протокол № 8/ 08.09.2023 г, Утвърден е със Заповед на директора № РД

09-661/08-09-2023г.

Петрич , 2023

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА И ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната програма е предназначена за професията **Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт**, специалност **Експлоатация на автомобилния транспорт** от професионално направление **Транспортни услуги** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение, за която по учебния план се изучава учебният предмет **Учебна практика по Обработка, складиране, съхранение и транспортиране на товарите**.

Учебното съдържание е структурирано в 4 раздела, като във всеки раздел то е групирено в примерни теми. Учебните часове са определени по раздели, а учителят разпределя учебните часове за всяка тема.

В учебната програма е включено учебно съдържание, с овладяването на което се цели учениците да придобият комплексни знания за обработването, складирането, съхранението и транспортирането на товарите. Формиране на практически умения за работа и изпълнение на функционални задължения в реална среда.

Усъвършенстване, преосмисляне и свързване на теоретичните познания с реалната действителност и функционирането на фирмите. Усъвършенстване на аналитичните способности и умения чрез разширяване и конкретизиране на теоретичните познания в областта на функциониране на фирмите, в които се провежда практиката. Формиране на знания за съвременните тенденции в развитието на транспорта в Европейския съюз и прилагането им в превозите на товари и пратки.

Структурата на учебната програма е подчинена на изискването в началото да се усвои тази част от учебната информация, която служи за база за изясняване на останалото учебно съдържание и придобиването на професионални компетенции.

Практическата насоченост на програмата дава възможност да се усвоят основните умения за превоз, съхранение и обработка на различните видове товари, устройството на складовите стопанства и терминали и транспортните технологии. Учениците трябва да познават нормативната уредба, която регламентира куриерската дейност, вътрешнофирмените стандарти и принципите на логистиката. Те трябва да са способни да вземат своевременни и адекватни решения при възникване на критични ситуации, правилно да планират и организират дейността си.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от културно-образователните области **Математика, Физика и Информационни технологии** и с учебните предмети от отрасловата и специфичната подготовка по професията.

Обучението се провежда чрез практически уроци и се организира чрез активно включване на ученика в учебния и производствения процес, чрез проблемно поставяне и изясняване на учебното съдържание, анализиране на данни и технологични процеси, свързани с обработката, складирането, съхранението и транспортирането на товарите.

Формирането на професионални компетенции по учебния предмет е основано на усвояването на специфични понятия и придобиване на конкретни умения, регламентирани принципи и правила за реализиране на процесите по обработката, складирането, съхранението и транспортирането на товарите, развитие на пространствено мислене и самостоятелна работа.

Чрез обучението се цели и развиване на творческо мислене, инициативност, оценка и самооценка, организаторски и управленски умения и готовност за работа в екип, необходими за реализация в производствената сфера.

Голямата по обем и разнообразна по съдържание информация изисква обучението да се провежда в специализиран кабинет за практическо обучение, оборудван с необходимите учебно-технически и дидактически материали и в реални условия в куриерски и транспортни фирми.

II. ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ ЗА УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

№ по ред	Код	Професия Специалност	Степен на професионална квалификация	Клас		Общ брой учебни часове
				IX клас		
				Брой учебни седмици		
				18	18	
				Седмичен брой на часовете		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	840070 8400701	Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт Експлоатация на автомобилния транспорт	трета	3	3	108

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	РАЗДЕЛ	БРОЙ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ
1.	I. Въведение	10
2.	II. Обработка на товарни единици	40
3.	III. Складиране и съхранение на товарни единици	45
4.	IV. Транспортиране на товари	23
	Общо	108

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИ И ТЕМИ

РАЗДЕЛ I. ВЪВЕДЕНИЕ

Тема 1. Здравословни и безопасни условия на труд.

Цел и определение на техническата безопасност. Хигиена и охрана на труда. Долекарска помощ.

Тема 2. Пожаробезопасност.

Определение и изисквания за пожаробезопасност. Основни действия при пожар на работното място. Оборудване и екипировка за гасене на пожар. Противопожарна екипировка и оборудване на складовите помещения.

Тема 3. Видове инструктажи.

Функция, определение и цел на инструктажите. Начален инструктаж. Инструктаж на работното място. Периодичен, ежедневен и извънреден инструктаж. Наряд за работа. Специфични инструктажи, касаещи работата в складови помещения.

РАЗДЕЛ II. ОБРАБОТКА НА ТОВАРНИ ЕДИНИЦИ

Тема 1. Съвременни начини за обработка на уедрени товарни единици.

Определение за производствена опаковка. Определение и функция на транспортна опаковка. Начин за групиране на товарите в уедрени товарни единици. Товарни платформи. Видове товарни платформи. Двупроходни и четириприходни палети с товароносимост до 80 kN. Палетиране – видове палети, дървени и метални. Метални палети за стифиране на варел.

Тема 2. Контейнери.

Определение за контейнерите като средство за транспортиране на товарни единици с всички видове транспорт. Конструкция на контейнера, стандартизирана по ISO 6346. Видове контейнери. Контейнери за течни товари. Маркировка на контейнерите по ISO 6136 – код на собственика, контролно число, сериен номер. Съвременни изисквания за контейнерите. Контейнеровозни кораби. Повреди по контейнерите. Бракуване на контейнерите.

Тема 3. Кодирание на търговските единици.

Определение и цел на кодирането. Означаване на числени, буквеночислени, буквени и шрихови знаци. Видове кодиране. Бар кодове или штрих кодове. Определение на штрих кодовете. Видове бар кодове – USA – Американско-канадски баркодове за номерирани на товарите. Европейски – EAN, европейска асоциация за номериране на товарите. Видове европейски штрих кодове / баркодове. UPS/EAN, USS/EDN, GS1/EAN. Кодов номер на България 460 – 469. Бар кодове с 13/ 8 – знакови единици. Логистичен баркод. ISBN код и ISSN код.

Тема 4. Съвременни системи за контрол на товаропотока в пристанищата.

Автоматизирана система за контрол на складовете на пристанищата. Интелигентна система за управление на склад. Система „pick – by - voice” - за гласово управление.

Тема 5. Автоматизирана обработка на контейнери.

Определение и цел на стандартът ISO 10374 за автоматично опознаване на контейнерите. Системи за автоматично идентифициране на контейнери – RFID.

Тема 6. Обработка на товарни единици в Български пристанища.

Външни и вътрешни складове на пристанищата. Изисквания по наредби. Обработка на товарите в пристанищата. Документооборот, отчетност при обработката на товарите в пристанищните складове. Съвременно развитие на складовата площ на Българските речни пристанища. Гъвкави контейнери – Биг Бегси. Стифиране на товарите в складовете.

РАЗДЕЛ III. СКЛАДИРАНЕ И СЪХРАНЕНИЕ НА ТОВАРНИТЕ ЕДИНИЦИ

Тема 1. Складова логистика.

Определение и функция. Видове складова логистика. Свободно складиране. Временно складиране. Митническо складиране тип А. Складови услуги. Видове складове в зависимост от функциите им, в зависимост от предназначението им, в зависимост от специализацията им по видове стоки, в зависимост от конструкцията и от складовото оборудване.

Тема 2. Складови фирмени дейности.

Количествен и качествен контрол при разтоварването. Охрана и съхранение на товарите. Инвентаризация на складовете наличности. Следене на материалните запаси.

Тема 3. Системи за складиране. Складово оборудване и механизация.

Основни системи за разполагане на стоките единици в склада. Видове складово оборудване и палетни стелажи. Складов механизация за хоризонтален и вертикален транспорт. Конструкция и разпределение на складовите площи. Сигурност и безопасност.

Тема 4. Подемно-транспортни и складови процеси и системи.

Контейнерни терминали. Складови системи за динамично складиране. Високостелажни складови системи. Автоматизирани транспортно-складови и робокарни системи.

Тема 5. Съхранение на товарните единици в складовете.

Функция и цел на съхранението на товарите. Опаковане на товарите с фолио, дърво, хартия. Опаковане на опасни товари. Етикетирание и претегляне на товарите.

Тема 6. Съхраняване на хранителни товарни единици.

Изисквания при съхраняването – наредби. Хладилни складове за съхраняване на хранителни продукти. Институции и методи за контрол при съхраняването – контролни органи.

Тема 7. Съхраняване на опасни товарни единици в складовете.

Общи изисквания за съхранение на опасни товари – наредби/закони. Инструкции и контрол. Конструкционни изисквания към складовете за съхранение на опасни товари. Лицензионни режими на складовете за опасни товарни единици. Класификация на опасните товари. Противопожарни изисквания, охранителни и ограничителни дейности при съхраняването на опасни товари.

Тема 8. Управление на веригата на стоките доставки.

Същност на управление на веригата на стоките доставки. Точка на разделяне и нейната роля в управление на веригата на стоките доставки. Обслужване на логистични клиенти. Определяне нивото на обслужване на логистични клиенти – SLA и KPI.

РАЗДЕЛ IV. ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ТОВАРИ

Тема.1. Транспорт на товарни единици – видове.

Морски транспорт. Въздушен транспорт. Сухопътен и ЖП транспорт. Интермодален и мултимодален транспорт. Борса за транспорт и товари.

Тема 2. Превоз на опасни товари.

Превоз на опасни товари с морски и речен транспорт – наредба №16 и IMDG изисквания. Превоз на опасни товари с автомобилен и ЖП транспорт – наредби, изисквания. Превоз на опасни товари с въздушен транспорт – наредби IATA/DGR, изисквания.

Тема 3. Контейнерно транспортиране.

Конструкция на съоръженията за превоз на контейнери с автомобил – контейнерни ремаркета .Логистика и предимства на контейнерният транспорт.

Тема 4. Превоз на извън габаритни товари.

Изисквания и правила за превоз на извън габаритни товари .Специфични транспортни средства в автомобилният, морският и въздушен транспорт.

Тема 5. Специализирани превози.

Консолидация и групжни превози по вода, суша и въздух. Класифицирани стоки. Хранителни продукти. Лесноразваляеми стоки. Живи цветя и растения. Живи животни.

Тема 6. Комбиниран транспорт с участието на железницата.

Приложение на конвенция COTIF/CIM. Технически параметри на комбинираните превози. ISO контейнери, Pool контейнери, сменяеми каросерии, полуремаркета и товарни автомобили. Специални железопътни превози.

Тема 7. Изисквания към опаковката и маркировката на стоките.

Транспортни опаковки, маркиране и етикетиране, приложение. Претегляне и измерване на стоките. Конверсия обем/тегло (W/M).

Тема 8. Транспорт и застраховка на товара.

Застрахователен риск при транспорт на товари по вода, суша, и въздух. Застраховка „Товари по време на превоз (Карго)“, Застраховка „Отговорност на спедитора“, Застраховка „Отговорност на превозвача“ Ликвидация на щетата – пълно и частично. Застрахователна полица на товара. задължително и доброволно застраховане на товарните единици. Процедури при настъпване на застрахователно събитие.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва

да знаят :

- изисквания за безопасна експлоатация при обработка на товари;
- как се складира и съхраняват товарните единици;
- нормативната база, свързана с дейността на куриера;
- съвременните тенденции в развитието на транспорта в Европейския съюз и да ги прилагат в превозите на товари и пратки;
- работния процес във фирмите, осъществяващи куриерска, логистична и транспортна дейност;
- забраните за превоз вещества и да не ги приемат за транспортиране;
- куриерските услуги и да ги предлагат на клиентите според техните нужди;
- и да използват правилно и безопасно техниката за разнос на пратки и обслужване на клиенти;
- фирмените инструкции, за да се избегнат дефекти по пратките;
- изискванията за превоз, съхранение и обработка на различните видове товари, устройството на складовите стопанства и транспортните технологии;
- работните инструкции и стандартите на фирмата;
- технологиите за обработка и транспортиране на товари/пратки.
- изисквания при съхраняване на опасни товари;
- наредби и контрол при обработката, съхраняването и транспорта на товарите.

да могат да :

- подбират подходяща технология при видовете транспортно – спедиторско обслужване ;
- избират съоръженията за складиране, съхраняване, стифоване и транспортиране на товарите;
- осигуряват информация за логистичните пунктове и товаропотоци;
- осъществяват комуникация с клиенти и колеги на различни равнища, като познават управленската структура на фирмата;
- използват професионална терминология на чужд език;
- попълват документи за превоз на товари и пратки;
- разчитат и използват техническа документация (технологични схеми, общи ръководства, справочна литература);
- попълват фирмена документация, свързана с изпълнението на всекидневните им задължения;
- следят за изправността и правилното функциониране на техниката, чрез която се осъществява куриерска, логистична и транспортна дейност;
- опаковат, сортират и надписват пратките по направления;
- консултират клиентите при избора на куриерска услуга;
- доставят пратки до клиентите при спазване на сроковете за доставка;
- дефинират проблеми по подадени от клиентите жалби и оплаквания;
- разрешават проблеми, възникнали при куриерските услуги;
- използват правилно и безопасно техниката за разнос на пратки и обслужване на клиенти;
- разчитат карти и маршрути;
- да прилагат бизнес етикета и да спазват етиката в деловите отношения;
- спазват инструкциите за безопасност;
- спазват правилата за опазване на околната среда.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Росица Колева Андреева, ПГРКК - гр. Русе
2. инж. Румен Димитров Станев, ПГРКК - гр. Русе

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Петров, Д. и кол. Техника и технологии на товаро-разтоварните процеси. ВТУ. София. 2001.
2. Вражалиев, Н. Транспортно-манипулационна система. УНСС. 1998.
3. Барбов, Т. Транспортни технологии. УНСС. 1995.
4. Лазарова, Д. Експлоатация на морския флот и пристанищата. Техника. 1998.
5. Михайлов, М. морски илюстриран тълковен речник. СТЕНО. 2002.
6. Аносов, А. и кол. Управление и техническа експлоатация на кораба. Техника. 2006.
7. Зайцев П. Автокранове и захвати 1988
8. Коларов Товароподемни кранове – общи елементи и механизми. Техника. 1989
9. Дивизиев Подемно-транспортни машини и системи. Техника. 1993
10. Ананиев, В. Управление на транспортни системи. УНСС. 2004.
11. Спасов, В. Инженерна логистика. Техника. 2012.
12. Каталози и наръчници за устройство и експлоатация на различни видове транспортна техника.

Утвърдил:
Таня Иванова
Директор на
ПГМЕТ “Юрий Гагарин”

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за *разширена* професионална подготовка

по

РАБОТА С КОМПЮТЪР В ПРЕДПРИЯТИЕТО

(учебна практика)

за IX клас

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: КОД 840 „Транспортни услуги“

ПРОФЕСИЯ: КОД 840070 „Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт“

СПЕЦИАЛНОСТ: КОД 8400701 „Експлоатация на автомобилния транспорт“

Учебната програма е разработена с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба № 4/ 30.11.2015 г. за учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/ 08.09.2023 г, съгласуван е с общественения съвет към училището – протокол № 8/ 08.09.2023 г, Утвърден е със Заповед на директора № РД

09-662/08.09.2023г

Петрич, 2023

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА И ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната дисциплина **Работа с компютър в предприятието** е включена в учебните планове за : професия **Организатор по експлоатация на автомобилния транспорт**, специалност **Експлоатация на автомобилния транспорт** от професионално направление **Транспортни услуги**

Съвременното информационно общество е свързано със стратегическото значение на информацията и широкото използване на информационните и телекомуникационни технологии и за използване и управление на информационните потоци в предприятието.

Нейното изучаване се обуславя от засиленото участие на Р България в международната икономическа общност .

Учебното съдържание на дисциплината е ориентирано към подготовка на специалисти, способни да използват потенциала на новите информационни и комуникационни технологии и технологии в развитието на малките и средни предприятия.

В часовете по дисциплината **Работа с компютър в предприятието** вниманието е насочено към практическото прилагане на бизнес приложения на компютърната текстообработка, електронните таблици, базите от данни и компютърното представяне на информацията пред публика, обмен на данни между различни приложни програми използване на Интернет базирани технологии.

Организацията на учебния процес се реализира на базата на новите форми на управление и организация на работното място, които новата технологична база на предприятието предлага.

Учениците трябва да придобият реална представа за организация на работното място в предприятието така, че то да бъде максимално удобно и полезно за работа. Как се организира и съхранява информацията, защитата ѝ от неправомерен достъп и вируси. Внедряването и използването на информационните технологии са залог за просперитета на предприятието, а владенето им - предпоставка за успешна лична и професионална реализация на мениджъра.

ЗАБЕЛЕЖКА: В тематично отношение учебната програма се отнася за всички икономически професии. Необходимо е учителите да разработят тематичните си разпределения в зависимост от заложения хорариум в учебния план на съответната професия.

I. Разпределение на учебното време

IX кл.

I срок 18 седмици x 2 часа = 36 часа
II срок 18 седмици x 2 часа = 36 часа

Общо: 72 часа

В това число:

-за нови знания 30 часа
-за преговор и упражнения 42 часа

II. ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

№ по ред	Раздел	Наименование на разделите	Всичко часове	За нови знания	За упражнения
1	2	3	4	5	6
1.	Раздел I.	Организационно-икономически аспекти на информационното общество.	16	6	10
2.	Раздел II.	Организация на компютърното работно място в офиса.	20	8	12
3.	Раздел III.	Администриране на информационното работно място.	22	10	12
4.	Раздел IV.	Планиране на дейности във фирмата чрез приложна програма.	14	6	8
			72	30	42

III. Учебно съдържание

Раздел I. Организационно-икономически аспекти на информационното общество

- 1,1. Влияние на информационните технологии върху дейността на предприятието и социално-икономическите аспекти на информационното общество.
- 1,2. История на компютрите в офиса на предприятието. Технологични аспекти на използването на компютрите в офиса. Компютърът като средство за създаване, съхранение, обработка и обмен на информационни единици.
- 1.3. Компютързация на дейността във фирмата. Компютърът като универсално комуникационно средство.

Раздел II. Организация на компютърното работно място в офиса

- 2.1. Безопасни и здравословни условия на труд. Нормативни документи и технически изисквания за компютърно работно място
- 2.2. Оптимизиране на компютърното работно място. Използване на приспособления за работа в комфорт.
- 2.3. Разполагане и използване на допълнителни технически средства. Работа със скенер, факс, телефон, CD-DVD, принтер и мултимедия.

Раздел III. Администриране на информационното работно място

- 3.1. Проблеми с паметта на компютъра. Оперативна и дискова памет. Справочници и оптимизация на структурата. Именуване на файловете. Търсене. Организация на дисковата памет.
- 3.2. Методи и средства за повишаване производителността на компютъра. Оценка на състоянието. Проверка на състоянието, подреждане на твърдия диск и освобождаване на дисково пространство.
- 3.3. Защита на информационните единици от неправомерен достъп и невъзстановими загуби. Архиви. Използване на актуални архивиращи и кодиращи програми.

Раздел V. Планиране на дейности във фирмата чрез приложна програма

- 4.1. Интегрирани решения за управление на съобщенията по електронна поща, календар, списък със задачи, бележник и др. Групиране на съобщения.
- 4.2. Възможности на пакета на MS-Office за:
 - Събиране на неограничена разнообразна информация /OneNote-2003/ по предпочитан от потребителя начин;
 - Проектиране и публикуване на материали /Publisher-2003/;
 - Превръщане на идеи и бизнес данни в диаграми с цел подобряване процеса на вземане на решения /Visio-2003/.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението ученикът трябва да:

ЗНАЕ:

- Да познава основните елементи от развитието на информационните технологии и възможностите за обработване на информацията в стопанската дейност;
- Да познава социално-икономическите, правните и морално-етичните аспекти на използване на новите информационни и комуникационни технологии;
- Да познава възможностите, предимствата и недостатъците на различните компютърни конфигурации при изпълнение на конкретни задачи и разрешава възникнали по време на работа проблеми;
- Да познава и анализира основните методи и средства за защита на информацията;

УМЕЕ:

- Да прилага възможностите за използване на достиженията на информационните технологии в обработката на информацията в стопанската дейност на предприятието;
- Вярно, точно и пълно да прави подбор на оборудването на дадено работно място за осъществяване на безопасност при работа с него;
- Да преценява рисковете на работната среда;
- Да разрешава основните проблеми, възникващи при работа на информационното работно място.

V. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Работа с компютър във фирмите - Петя Асенова и колектив, издателска къща "Призма", 2001 г.
2. Информатика - Петя Асенова и колектив, изд. "Регалия 6", 2001 г.
3. Информатика - Петър Бърнев, изд. "Летера", 2001 г.
4. Информационни технологии – Александър Лакюрски, изд. "Булвест 2000", 2001 г.
5. Сборник задачи – Колектив, Университетско издателство "Стопанство", 1999 г.
6. Всичко за Интернет – Джери Ханикът, изд. ИнфоДАР.